

Протокол

№

гр. София, 22.06.2020 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав,
в публично заседание на 22.06.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **11181** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След спазване на разпоредбите на чл. 142, ал. 1 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, на именното повикване в 10:52 ч. се явиха:

ИЩЕЦЪТ: Й. К. Ч. - редовно уведомен, не се явява, представлява се от адв. Ю., с пълномощно по делото и адв. Ю., с пълномощно, което представя.

ОТВЕТНИКЪТ: НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ПО ПРИХОДИТЕ - редовно уведомен, се представлява от юрк. Л., с пълномощно по делото.

Софийска градска прокуратура: редовно уведомена, представлява се от прокурор Яни Костов.

Страните (поотделно): Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ, като съобрази липсата на процесуални пречки за разглеждане на делото в днешното съдебно заседание,

ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

ДОКЛАДВА ДЕЛОТО:

1. Производството по делото е образувано е по искова молба /ИМ/ вх.№27810/16.09.19 г. по регистъра на АССГ, след разделяне на производството по адм.д.№10466/19 г. с определение от 20.09.19 г., в частта, с която от Й. К. Ч., чрез пълномощника му-адв.С. Ю., е предявен иск, който съдът квалифицира с правно основание чл.79, параграф 1 и чл.82, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните), по реда

на чл.203 и сл. АПК и чл.1 и сл. от ЗОДОВ, за осъждане на ответника Националната агенция по приходите да заплати на ищца обезщетение в размер на 1000 лева за неимуществени вреди, настъпили от неправомерното бездействие на НАП да изпълни задължението си да защити по сигурен начин данните на ищцата като гражданин, станало причина да бъде допуснат пробив в информационната система на НАП, довело до публичното разкриване на личните данни на ищцата.

С ИМ ищецът твърди, че личните му данни се съхраняват и обработват от НАП, която е администратор на лични данни по смисъла на чл.4, т.7 от Общия регламент за защита на личните данни /ЕС/ 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.16 г. /Общия регламент/. Твърди, че НАП е нарушила задълженията си по чл.59, ал.1, чл.45, ал.1, т.6, чл.64, чл.66, ал.1 и ал.2, чл.67, чл.68 ЗЗЛД, чл.24 и чл.32 от Общия регламент. На 15.07.2019 г. от медиите ѝ станало известно, че при т.нар.“хакерска атака“ от електронните масиви на НАП неправомерно е изтекла информация с голям обем, съдържащи лични данни на множество българи, в това число и нейните. НАП като държавен орган, отговарящ за приходите на държавата, без които държавата не би могла да функционира, следвало да е осигурила по безупречен начин своята сигурност, респ. в най-голяма степен да гарантира личните данни на гражданите на РБ.

2.С уточняваща молба от 22.10.2019 г. се конкретизира, че заявеното с ИМ искане за присъждане на законната лихва върху търсеното обезщетение от 1000 лева е от момента на подаване на ИМ-16.09.2019 г., в случая.

3 уточняващата молба от 15.11.2019 г. се конкретизира, че се оспорва „бездействието на НАП да защити личните ѝ данни и едновременно с това предявява иск за обезщетение на причинените от това бездействие и предизвикано от него разпространение на личните му данни неимуществени вреди.“

Изрично се уточнява, че ответникът НАП макар и да е администратор на лични данни, е бездействал в качеството си на административен орган и носи отговорност по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Конкретното бездействие и нарушение на правни норми се изразявало в това, че НАП по силата на изрична законова разпоредба била длъжна да осъществи поведение /съвкупност от действия/, да предприеме такива мерки, че да гарантира и защити личните данни на ищцата. Съгласно чл.59, ал.1 ЗЗЛД, НАП като администратор на лични данни била длъжна, като отчита естеството, обхвата, контекста и целите на обработването, както и рисковете за правата и свободите на физическите лица, да прилага подходящи технически и организационни мерки, за да гарантира, че обработването се извършва в съответствие с този закон. Същото задължение се съдържало и в чл.24 от Общия регламент, а в чл.32 от него се предвиждали конкретни мерки, които следвало да бъдат взети при администрирането и обработването на лични данни. Тези задължения били въведени, за да гарантират един от основните принципи на обработване на лични данни, прогласен в чл.5, § 1, б.“е“ от Общия регламент.

В случая ответникът не положил достатъчно грижа и не приложил ефективни мерки за защита на сигурността на данните, с което не изпълнил задълженията си по чл.24 и чл.32 от Общия регламент и чл.59, ал.1 ЗЗЛД. Ответникът нарушил и разпоредбите на чл.45, ал.1, т.6 ЗЗЛД, които го задължават личните данни да се обработват по начин, който гарантира подходящо ниво на сигурност, като се прилагат подходящи технологии и организационни мерки; чл.64 ЗЗЛД, който го задължава да извършва оценка на въздействието на предвидените операции по обработването на лични

данни върху тяхната защита; чл.66, ал.1 и ал.2 ЗЗЛД, който го задължава отчитайки достиженията на техническия прогрес, разходите за прилагане и естеството, обхвата, контекста и целите на обработването, както и рисковете за правата и свободите на физическите лица, да прилага подходящи технически и организационни мерки за осигуряване на съобразено с този риск ниво на сигурност; чл.67 ЗЗЛД-в случаите на нарушение на сигурността на личните данни, което има вероятност да доведе до риск за правата и свободите на субектите на данни, администраторът без излишно забавяне, но не по-късно от 72 часа след като е разбрал за нарушението, уведомява комисията за него; чл.68 ЗЗЛД-когато има вероятност нарушението на сигурността на личните данни да доведе до висок риск за правата и свободите на субектите на данни, да уведоми субекта на данните за нарушението не по-късно от 7 дни от установяването му.

Твърди се, че така изброените нарушения са довели до регламентираното в § 1, т.10 от ДР на ЗЗЛД, вр.чл.4, т.12 от Общия регламент понятие: “Нарушение на сигурността на лични данни“, което означавало нарушение на сигурността, което води до случайно или неправомерно унищожаване, загуба, промяна, неразрешено разкриване или достъп до лични данни, които се предават, съхраняват или обработват по друг начин. Неправомерно разкритите данни били имена, ЕГН, адрес, номер на документа за самоличност, данни за доходите. В резултат на това били причинени неимуществени вреди, изразяващи в чувството на застрашеност, притеснение, което продължавало, опасение, че с личните й данни ще бъде злоупотребено, като евентуалните възможности за това са много-да не бъде отчуждено имуществото й, злоупотребено с банковите й сметки или изтеглени кредити от нейно име, да не бъде променено гражданското й състояние, да бъде открадната самоличността й и използвана по всевъзможни начини, които биха й навредили. До настоящия момент ищцата срещната в медиите множество плашещи материали за това как биха могли да бъдат използвани личните й данни, като специалисти определяли този случай за дори по-лош от Ч., тъй като не се знае кога във времето и по какъв начин ще бъде злоупотребено с личните й данни. Всичко това натоварвало психически ищцата изключително много. Чувствала се незащитена от държавата. Страхувала се да не бъде изнудвана, заплашвана, нападната физически или отвлечена, с оглед изтеклите данни за нейните доходи и адреса й. Тези притеснения повлияли в негативен аспект на нормалния ритъм на живот на ищцата, като тя перманентно е напрегната, стресирана и уплашена.

4 С Писмо изх.№ППН-01-1740/2019 г.#1 от 15.11.2019 г. Комисията за защита на личните данни /КЗЛД/ информира съда, че след направена на 13.11.2019 г. служебна справка в КЗЛД не се е установило наличието на висящо или приключило производство пред административния орган, инициирано от ищеца срещу НАП

5. Преписи от исковата молба и уточняващите молби са връчени на ответника, който упражни правото си на писмен отговор /ПО/, като е депозирал такъв на 23.12.2019 г. С него ответникът оспорва допустимостта на иска, а при условията на евентуалност неговата основателност.

6. Съдът като намери иска за допустим, насрочи делото в открито с.з. /пренасрочвано два пъти, заради COVID-19/

7. Релевантните факти по предявения иска са:

а/ Бездействие на ответника да изпълни задълженията си по чл.59, ал.1, чл.45, ал.1, т.6, чл.64, чл.66, ал.1 и ал.2, чл.67, чл.68 ЗЗЛД, чл.24 и чл.32 от Общия регламент

б/ Настъпването на заявените с ИМ и уточняващата молба към нея от 15.11.2019 г. неимуществени вреди;

в/ Пряка причинно-следствена връзка между заявеното фактическо основание на предявения иск-а./ и неимуществените вреди-б/;

8. Доказателствената тежест за установяване на фактите по т.7, б/ и в/ е за ищеца.

Доказателствената тежест за установяване на фактите по т.7, а/ е за ответника.

Така разпределена доказателствената тежест между страните съдът обуславя по следния начин:

Когато ищецът е въвел като фактическо основание на предявения от него осъдителен иск бездействие на ответника да изпълни свои законови задължения, което оспорва преюдициално в исковото производство, по отношение на това оспорване, той е в положението на ищец по отрицателен установителен иск. Следователно ответникът е длъжен да докаже отричаното от ищеца надлежното изпълнение на задълженията .

9. За установяване на групите факти, за които ищецът носи доказателствена тежест, са направени доказателствени искания в т.2.2.1 и т.2.2.2 от уточняващата молба, чието събиране следва да бъде допуснато.

10. За установяване на групите факти, за които ответникът носи доказателствена тежест, са приложени писмени доказателства към ПО от 23.12.2019 г. , чието събиране следва да бъде допуснато.

Водим от горното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ДОПУСКА събирането на гласни доказателства, чрез разпит на 1 свидетел, при режим на довеждане от ищеца.

ЗАДЪЛЖАВА ответника на основание чл.190, ал.1 ГПК, вр.чл.204, ал.5 АПК в 14-дневен срок да представи справка за вида и обема на личните данни на ищеца, до които е осъществен нерегламентиран достъп, както и заверени копия от документите, до които е бил осъществен нерегламентарания достъп.

УКАЗВА на ответника на основание чл.190, ал.1 ГПК, вр.чл.204, ал.5 АПК, че непредставянето на документите се преценява съгласно чл. 161 ГПК, а именно с оглед на обстоятелствата по делото съдът може да приеме за доказани фактите, за чието установяване е допуснато събирането на документите.

ПРИЕМА писмените доказателства, приложени от ответника към ПО от 23.12.2019 г.

УКАЗВА на ответника във връзка с носената от него доказателствена тежест, че за установяване изпълнението на задълженията му по т.7 а/ са необходими специални знания от специалност „киберсигурност“, с които съдът не разполага, поради което:

ДОПУСКА служебно на основание чл.195, ал.1, предл.2-ро АПК, вр.чл.204, ал.5 АПК ИЗВЪРШВАНЕТО на съдебно-техническа експертиза, като ДАВА на ответника 14-дневен срок да формулира задачи за вещо лице.

УКАЗВА на ответника, че при несвоевременно упражняване на предоставената му възможност, което доведе до неизвършване на СТЕ и отлагане на делото, ще му наложи глоба.

УКАЗВА на ответника, че в 14-дневен срок може с писмена молба да откаже да формулира задачи за вещо лице, като в този случай, съдът ще отмени определението си за допускане извършването на СТЕ и ще реши спора в съотв. с наличните доказателства по делото и носената от страните доказателствена тежест, разпределена в т.8 .

АДВ. Ю.: Нямам възражение по доклада. Водим свидетеля и моля да бъде разпитан в

днешното съдебно заседание. Други доказателствени искания нямаме.

ЮРК. Л.: Поддържам отговора на исковата молба. Оспорвам основателността на иска.

Други възражения и искания нямам.

ПРОКУРОРЪТ: Нямам възражения по доклада и искания.

В залата се въведе водения от ищеца свидетел.

Съдът сменя самоличността му:

В. Й. Ч.; ЕГН [ЕГН].

Предупредена за наказателната отговорност по чл. 290 от НК.

Обеща да каже истината.

Свидетелката: Аз съм дъщеря на ищеца. Аз самата също водя дело срещу НАП за същото, и желая да свидетелствам.

Разпитана свидетелката отговори:

За теча на личните данни на баща ми разбрахме през миналата година със есемес. Някой му беше казал и на него, и затова направихме проверката чрез есемес. Той ми сподели, че страшно много се е притеснил да не стане злоупотреба с данните, за имуществото, парите от пенсията му. Той и до сега продължава да се притеснява, има неспокоен сън. Не разбрахме точно какви лични данни са изтекли на баща ми. Когато изпратих есемес получих есемес, че има изтичане на лични данни, но не беше посочено какви. Да, той се промени, стана по-нервен, непрекъснато пита какво става, причува му се, че някой звъни по телефона и на вратата. Страхува се, че ще се появят измамници.

Въпрос на ЮРК. Л.: Дали баща ви се е възползвал от електронната услуга на НАП, за да провери какъв тип лични данни са изтекли?

Свидетелката: Само есемес, който пак на НАП беше изпратен. От друго баща ми не се е възползвал. Заявление до НАП не е подавал.

Страните /поотделно/: Нямаме въпроси.

Съдът освободи свидетелката от залата.

АДВ. Ю.: Няма да сочим други доказателства.

ЮРК. Л.: Нямам други доказателства. По отношение на документите, до които е осъществен достъп, не могат да се представят, тъй като самият неоторизиран достъп е извършен до база данни, а не до конкретни документи. Можем да дадем справка за вида лични данни, но не и да представяме документите, до които е осъществен достъпа.

АДВ. Ю.: Твърдя, че могат да представят не само вида лични данни, а и вида на документите, от които тези данни са били взети. Когато се направи справка по ПИК код се вижда, че излизат данъчни декларации, които са съдържали тези данни. Вижда се за коя година е била подадена декларацията.

ЮРК. Л.: Мисля, че справка за вида на документите за изтеклите лични данни, може да бъде представена. Моля обаче да ми дадете възможност да говоря с ай-ти специалистите, за да не подведа съда или другата страна по някакъв начин.

За събиране на доказателства,

СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

ОТЛАГА ДЕЛОТО И ГО НАСРОЧВА за 21.09.2020 г. от 10:20 ч., за която дата и час страните са уведомени.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 11:10 часа.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: